

**Protocol
beëindiging DBC-bekostigingssystematiek jeugd-ggz
en JW321-bericht per 1 januari 2018**

14 juni 2017

Versiebeheer

Versie	Datum	Toelichting
1.2	14 juni 2017	- Aangepaste tekst en rectificatie (geen sprake van revisierelease) bij actie 4 (p.22).
1.1	31 mei 2017	- Nieuwe codes vanuit Nza voor afsluitreden in laatste JW321-bericht. Zie pagina 20. -Actie 4 (p.22) datum revisierelease iJw 2.1 op 1 oktober 2017 i.p.v. 1 juli 2017.
1.0	15 februari 2017	Definitief

Inhoud

Samenvatting	3
Inleiding	6
1 Uitgangspunten	9
1.1 Gebruik van iJw-berichten	9
1.2 Werken volgens iJw-uitvoeringsvarianten	10
1.3 Minimale belasting van aanbieder en gemeente	11
1.4 Continuïteit van de zorglevering	11
1.5 Continuïteit van het facturatieverkeer	11
2 Werkwijze	12
2.1 Harde afsluiting	12
2.2 Voordelen en risico's	12
2.3 Mogelijk negatief effect	13
2.4 Bijstelling en uitzonderingsregels	14
2.5 Consequenties voor het berichtenverkeer	14
2.5.1 Toewijzen van cliënten	14
2.5.2 Facturatie van geleverde zorg – tot en met 31-12-2017	14
2.5.3 Facturatie van geleverde zorg – na 01-01-2018	14
3 Stappenplan	15
3.1 Acties voor gemeenten	15
3.1.1 Stap 1: inkoopafspraken maken	15
3.1.2 Stap 2: nieuwe toewijzingen voor cliënten	16
3.1.3. Stap 3: facturen ontvangen en verwerken	19
3.2 Acties voor aanbieders van jeugd-ggz	19
3.2.1 Stap 1: inkoopafspraken maken	19
3.2.2 Stap 2: DBC's beëindigen	19
3.2.3 Stap 3: verifiëren cliëntenbestand	20
3.2.4 Stap 4: verwerken nieuwe toewijzingen	20
3.2.5 Stap 5: verzoeken om toewijzing versturen	20
3.2.6 Stap 6: facturen 2016 en 2017 actualiseren	21
3.3 Acties voor softwareleveranciers	21
4 Planningsoverzicht	23
5 Vragen en ondersteuning	24

Samenvatting

DBC is de afkorting van diagnose-behandelcombinatie. Een DBC is een pakketje zorg met informatie over de diagnose en de behandeling die een cliënt krijgt. In de jeugd-ggz wordt per 1 januari 2018 de bekostiging volgens DBC-systematiek beëindigd – in dit document spreken we kortweg van 'DBC-systematiek'.

Door afspraken op bestuurlijk niveau komen het JW321-bericht en het bijbehorende retourbericht (JW322) te vervallen. In deze berichttypen kon de DBC-codering worden gebruikt voor facturatie. Dat de DBC-systematiek op termijn vervalt, heeft consequenties voor de manier waarop gemeenten en aanbieders jeugd-ggz toewijzen en factureren.

Nieuw toewijzingsbericht

Gemeenten moeten voor alle cliënten die op 31 december 2017 in jeugd-ggz-zorg zijn en van wie de zorg in 2018 doorloopt, een nieuwe toewijzingsbericht (JW301) sturen met ingangsdatum 1 januari 2018. Aan de toewijzing liggen de inkoopafspraken en gekozen uitvoeringsvariant ten grondslag. Het bericht wordt gebruikt voor toewijzingen met betrekking tot de dienstverlening die start op of na 1 januari 2018 én het dient voor cliënten van wie de dienstverlening doorloopt uit 2017.

De nieuwe toewijzing geldt:

- voor alle cliënten in de jeugd-ggz van wie de gespecialiseerde ggz-zorg via de JW321 wordt gefactureerd;
- voor cliënten met basis-ggz-zorg in 2017 die nog via de JW321 wordt gefactureerd.

Voor cliënten bij wie voor de basis-ggz al geen gebruik meer gemaakt werd van de JW321, hoeft geen nieuwe toewijzing aangevraagd te worden.

Factureren

Vanaf 1 januari 2018 wordt alleen het JW303-bericht gebruikt voor facturatie tussen jeugd-ggz-aanbieders en gemeenten. Elektronisch factureren met een JW321-bericht blijft geheel 2018 wel mogelijk voor de zorg die is geleverd tot en met 31 december 2017, met inachtneming van contractafspraken. Dat geldt ook voor correcties en retourberichten. Tenzij in 2018 anders wordt besloten, verdwijnt het JW321-bericht

definitief per 1 januari 2019. Het is dan niet meer mogelijk om zorg die tot en met 31 december 2017 via de DBC-systematiek geleverd is, te factureren in het elektronisch berichtenverkeer met een JW321-bericht. Dergelijke facturaties moeten buiten het berichtenverkeer om verwerkt worden.

Over dit protocol

Dit protocol geeft aanbieders, gemeenten en softwareleveranciers eenduidige richtlijnen mee om de DBC-systematiek goed af te kunnen sluiten. Het protocol legt een uniforme basis om de beëindiging te realiseren, dit in combinatie met het gebruik van het JW321-bericht. Harde afsluiting van DBC's op 31 december 2017 is het uitgangspunt van het protocol.

Scope van het protocol

Dit protocol beschrijft uitsluitend hoe het berichtenverkeer wordt geraakt door de beëindiging van de DBC-systematiek. Buiten beschouwing blijft de overgang van DBC-codering naar uitvoeringsvarianten en productcodes, en de financiële afhandeling. Vanuit de VNG is de [Handreiking bekostiging jeugd-ggz inspanningsgericht](#) gepubliceerd. Het programma i-Sociaal Domein schenkt aandacht aan voorbeelden van gemeenten die met andere uitvoeringsvarianten werken of dat gaan doen.

Geen zorginhoudelijke invloed

De beëindiging van de DBC-systematiek voor de jeugd-ggz en het JW321-bericht heeft vooral invloed op het zorgtoewijzing- en facturatieproces en *niet* op de daadwerkelijke dienstverlening. Om per 1 januari 2018 conform de iJw-standaard te werken, is het noodzakelijk om nieuwe toewijzingen te sturen van cliënten in zorg. Dit is puur een administratieve handeling: zorginhoudelijk hoeft er niks te veranderen.

Belangrijke uitgangspunten

Voor een succesvol verloop van het protocol zijn drie uitgangspunten belangrijk:

- aanbieders en gemeenten hebben *op tijd* en *vooraf* de doorloop van het zorgtraject geregeld;
- aanbieders en gemeenten hebben nieuwe contractafspraken gemaakt die gelden vanaf 1 januari 2018;
- aanbieders en gemeenten ondersteunen vanaf dat moment de iJw-berichten die noodzakelijk zijn voor toewijzing en facturatie.

In het schema in hoofdstuk 4 ziet u welke acties gemeenten, aanbieders en softwareleveranciers moeten ondernemen om het gebruik van DBC's en JW321-berichten in de gegevensuitwisseling voortvarend te beëindigen.

Inleiding

Doelgroep

Dit protocol is bedoeld voor gemeenten, aanbieders en hun softwareleveranciers die momenteel gebruikmaken van de DBC-systematiek en het JW321-bericht om te factureren. De beëindiging ervan heeft impact op de facturatie van zowel de basis-ggz als specialistische jeugd-ggz. Beide kunnen voor zorgtrajecten vanaf 1 januari 2018 alleen nog via de uitvoeringsvarianten met een JW303 gefactureerd worden. De beëindiging is van invloed op cliënten van wie de jeugd-ggz-zorg na 31 december 2017 doorloopt.

Aanleiding protocol

Met dit protocol krijgt de doelgroep een eenduidige richtlijn voor de beëindiging van de DBC-systematiek en het JW321-bericht. Het protocol roept gemeenten, aanbieders en softwareleveranciers op om de beschreven aanpak te hanteren. Dat voorkomt een grote verscheidenheid aan lokale of regionale keuzes en het reduceert administratieve lasten. De beschreven werkwijze in het protocol vervangt eventuele andere lokaal ingerichte initiatieven. Het moment van publicatie van het protocol biedt de doelgroep voldoende tijd om zich voor te bereiden.

Scope

De scope van dit protocol is de beëindiging van het gebruik van de DBC-systematiek en het JW321-bericht in de jeugd-ggz. Buiten beschouwing blijven de eveneens noodzakelijke inkoopafspraken met daaraan gekoppeld keuzes voor uitvoeringsvarianten en productcodes die gelden vanaf 1 januari 2018. Het advies is om hetgeen buiten ligt scope – maar daar wel een directe of indirecte relatie mee heeft – in acht te nemen en tijdig het gesprek aan te gaan over de manier van werken na 1 januari 2018.

Achtergrond jeugd-ggz

Sinds 1 januari 2015 valt de jeugd-ggz onder de Jeugdwet en is daarmee onderdeel van het totale aanbod van jeugdhulp in de gemeente. In de jeugd-ggz wordt inmiddels geruime tijd, ook voor de decentralisatie al, gebruikgemaakt van de DBC-systematiek voor facturatie. Bij de decentralisatie in 2015 maakten het ministerie van VWS, gemeenten (VNG) en zorgverzekeraars (ZN) de afspraak dat de DBC-systematiek tot en met december 2017 zou worden gehanteerd.

Dat leidde ertoe dat speciaal voor de DBC-systematiek de declaratieberichten JW321 en JW322 in het leven werden geroepen. De mogelijkheid om DBC's te factureren, is opgenomen in de Regeling Jeugdwet. Uit de wetstoelichting wordt duidelijk dat het gebruik van DBC's is toegestaan, maar dat het met het oog op privacy van de cliënt een tijdelijke toestemming is. De contractering en facturering van gespecialiseerde jeugd-ggz moet op basis van DBC's vervangen worden door een manier van factureren die – onder andere – de privacy niet schaadt en tegelijkertijd gemeenten de mogelijkheid biedt om financiële controle en toetsing uit te voeren.

Ondersteuning uitvoeringsvarianten

Per 1 januari 2018 worden de iJw-uitvoeringsvarianten gebruikt voor de administratieve afhandeling van jeugd-ggz. Om de uitvoeringsvarianten te ondersteunen, wordt het iJw-berichtenverkeer gebruikt voor de gegevensuitwisseling tussen aanbieders en gemeenten. Met ingang van 1 januari 2018 wordt het JW303-bericht gebruikt om te factureren. Het bericht is vergeleken met het JW321-bericht minder privacygevoelig. DBC's bevatten diagnoses op hoofdgroep, en net zoals bij andere zorgvormen buiten de jeugd-ggz is de uitwisseling van zulke gegevens niet toegestaan zonder specifieke doelbinding. In het algemeen geldt dat het binnen het iJw-berichtenverkeer voor een factuur niet nodig is om de diagnosehoofdgroepen mee te sturen.

Declaratiebericht of factuur?

Hoewel in de JW321 doorgaans wordt aangeduid met 'declaratiebericht', gaat het voor de jeugd-ggz feitelijk om een factuur. In navolging van 'Handreiking berichtenverkeer jeugd-GGZ', een document van de VNG, gebruikt het protocol ook de term 'factuur' in relatie tot het declaratiebericht jeugd-ggz JW321.

De beëindiging waarover het protocol gaat, geldt voor zowel DBC's als voor de facturatie van gb-ggz-prestaties met de JW321. Daar waar DBC staat in dit document, kunt ook gb-ggz prestatie lezen, als dit niet al expliciet is toegevoegd in de tekst. Basis-ggz is opgenomen als categorie 51 in de landelijke productcodelijst voor de iJw-berichten. Gemeenten kunnen de productcodes – Kort, Middel, Chronisch, Intensief, Onvolledig behandeltraject of Umami – continueren. Als gemeenten de wens hebben om ook basis-ggz inspanningsgericht te bekostigen, dus te betalen voor de werkelijk bestede tijd, dan kunnen zij de code 'reguliere Jeugd-ggz' gaan declareren. Daarmee blijft de mogelijkheid in stand om om voor reguliere zorg een ander uurtarief af te spreken dan voor de specialistische ggz.

Meer informatie

Dit protocol is opgenomen onder het kopje 'iJw algemeen' in de iBieb op www.istandaarden.nl. Hebt u vragen over of verbetervoorstellen bij dit protocol, neemt u dan contact op met het Beheerteam iStandaarden:

Zorginstituut Nederland

Beheerteam iStandaarden

(020) 797 89 48

info@istandaarden.nl

www.istandaarden.nl

Bezoekadres

Eekholt 4

1112 XH Diemen

Postadres

Postbus 320

1110 AH Diemen

1 Uitgangspunten

Als basis voor dit protocol gelden vijf uitgangspunten. Elk uitgangspunt is beschreven in paragraaf 1.1 tot en met 1.5.

1.1 Gebruik van iJw-berichten

Vanaf 1 januari 2018 wordt voor de jeugd-ggz het iJw-berichtenverkeer gebruikt voor het administratieve proces. Uitgangspunt is dat de iJw-berichten worden gebruikt die zijn opgesteld voor het proces van toewijzen en factureren.

Om de iJw-uitvoeringsvarianten te kunnen hanteren, zijn alle berichttypen noodzakelijk voor een goede informatie-uitwisseling via iStandaarden. Uitzondering hierop zijn het JW305- en het JW307-bericht, die in de uitvoeringsvarianten worden gebruikt als regieberichten. Ze dienen *niet* om de rechtmatigheid van geleverde zorg te ondersteunen.

De inzet van het JW305- en het JW307-bericht is daarmee afhankelijk van de gemaakte keuzes in de uitvoeringsvarianten en contractvereisten van gemeenten. Softwareleveranciers wordt aangeraden alle berichttypen te ondersteunen. Het aantal berichten dat een gemeente vereist, is afhankelijk van de keuzes in het inkoopproces. Zie ook het [Informatiemodel Jeugdwet \(iJw 2.1\)](#) en de informatie over werken met iJw op istandaarden.nl.

In de tabel op pagina 10 staan alle iJw-berichttypen omschreven.

<i>Bericht</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Van -> naar</i>
JW315	Verzoek om Toewijzing (VOT)	Aanbieder -> gemeente
JW316	Retourbericht VOT	Gemeente -> aanbieder
JW301	Toewijzing	Gemeente -> aanbieder
JW302	Retourbericht toewijzing	Aanbieder -> gemeente
JW303	Facturatie	Aanbieder -> gemeente
JW304	Retourbericht facturatie	Gemeente -> aanbieder
JW305	Start jeugdhulp	Aanbieder -> gemeente
JW306	Retourbericht start jeugdhulp	Gemeente -> aanbieder
JW307	Stop jeugdhulp	Aanbieder -> gemeente
JW308	Retourbericht stop jeugdhulp	Gemeente -> aanbieder
JW321	Facturatie DBC jeugd-ggz (tot 31-12-2017)	Aanbieder -> gemeente
JW322	Retourbericht facturatie DBC jeugd-ggz (tot 31-12-2017)	Gemeente -> aanbieder

1.2 Werken volgens iJw-uitvoeringsvarianten

In het werkveld worden per 1 januari 2018 de iJw-uitvoeringsvarianten gebruikt. Elk van de drie varianten geeft richting aan het gebruik van de iJw-berichten en is gelieerd aan beleid en inkoopafspraken. Gemeenten en aanbieders kunnen kiezen uit drie uitvoeringsvarianten: inspanningsgericht, outputgericht en taakgericht. In de reguliere jeugdhulp worden deze varianten al toegepast. Over de berichttypen die in een uitvoeringsvariant gebruikt worden, maken gemeenten en aanbieders in het inkoopcontract samen afspraken.

Op de [website van i-Sociaal Domein](#) vindt u veel informatie over de drie uitvoeringsvarianten die daarbij kunnen worden toegepast. Ook de [Handreiking Uitvoeringsvarianten iWmo en iJw](#) is hierbij een praktisch document. Zie voor meer informatie over de inspanningsgerichte uitvoeringsvariant de 'Handreiking bekostiging jeugd-ggz inspanningsgericht' voor een zo groot mogelijke consistentie in definities en spelregels bij deze uitvoeringsvariant.

Enkele regio's hebben al ervaring opgedaan met de inspanningsgerichte, taakgerichte of outputgerichte uitvoeringsvariant, ook voor jeugd-ggz.

1.3 Minimale belasting van aanbieder en gemeente

Administratieve verwerking is onvermijdelijk. Dit protocol streeft ernaar het zo minimaal en zuiver mogelijk te houden. Zowel gemeenten als aanbieders moeten zo min mogelijk hinder ondervinden van de gevolgen van de afsluiting van de DBC-systematiek.

1.4 Continuïteit van de zorglevering

De beëindiging van de DBC-systematiek mag geen invloed hebben op de continuïteit van de zorglevering.

1.5 Continuïteit van het facturatieverkeer

De beëindiging van de DBC-systematiek mag geen invloed hebben op betalingen. De zorgaanbieder mag gedurende de overgangperiode geen vertraging van betaling door de gemeente ondervinden.

2 Werkwijze

Dit protocol gaat uit van een harde afsluiting van alle openstaande DBC's voor jeugdigen in zorg per 31 december 2017. Alle DBC-trajecten in de jeugd-ggz van vóór die datum, waarvan de behandeling doorloopt in 2018, worden gedefinieerd als overgangstrajecten.

De DBC-trajecten worden *puur administratief* afgesloten: zorg en ondersteuning vinden gewoon doorgang.

2.1 Harde afsluiting

Het is cruciaal dat de afsluiting van DBC's 'hard' is:

- zo bestaan slechts kortstondig twee systemen naast elkaar;
- extra aanpassingen in de infrastructuur zijn onnodig;
- het jaarrekeningproces is minder complex;
- de overgang sluit aan bij het tijdpad van de landelijke modellen voor productieverantwoording en controle.

Op 31 december 2017 worden alle DBC's die onder de Jeugdwet vallen, beëindigd. Het gaat daarbij om cliënten jonger dan 18 jaar én om cliënten onder het jeugdstrafrecht – zij kunnen ouder zijn dan 18, met een maximum van 23 jaar.

Bij de overgang moeten gemeenten inkoopafspraken maken met aanbieders van specialistische jeugd-ggz. Zij kiezen daarbij één van de drie uitvoeringsvarianten, zie paragraaf 1.2. Afhankelijk van de keuze maken gemeenten en aanbieders afspraken over producten, tarieven én de bijbehorende productcategorieën en -codes. De productcodes en de tarieven die daaraan gekoppeld zijn, gebruiken zij in het berichtenverkeer over toewijzing en facturatie vanaf 1 januari 2018.

2.2 Voordelen en risico's

De harde afsluiting van DBC's op eenzelfde moment lijkt de minste administratieve lasten en problemen op te leveren. Deze constatering volgt uit afstemming eind 2016 en begin 2017 met diverse belanghebbenden.

Een pluspunt van een harde afsluiting is dat het naast elkaar bestaan van twee verschillende systematieken wordt voorkomen. Ook wordt goed duidelijk welke

zorgkosten thuishoren in de jaarrekening van 2017 of 2018. Tot slot kende de jeugd-ggz-keten al eerder een vergelijkbare afsluiting, namelijk de overgang van Zvw naar Jeugdwet op 1 januari 2015.

De voordelen van harde afsluiting:

- helder overgangsmoment per 1 januari 2018;
- voorkomen van administratieve lasten en fouten;
- minder complex voor het jaarrekeningproces;
- betere sturingsinformatie door strikte scheiding wel/geen DBC-gebruik;
- om dezelfde reden: betere (beleids)monitoring voor gemeenten.

De tot dusver bekende risico's:

- Gereedheid van software bij gemeenten en aanbieders om iJw-berichten zoals Toewijzing, Facturatie en Verzoek om Toewijzing (VOT) te kunnen gebruiken.
- Zowel aanbieders als gemeenten moeten in het vierde kwartaal van 2017 en het eerste kwartaal van 2018 beschikken over voldoende capaciteit voor de gevraagde administratieve afhandeling, zoals nieuwe toewijzingen en VOT's versturen.
- Een nieuwe financieringssysteem moet bekend en ontwikkeld zijn.
- Voor alle cliënten van wie de zorg doorloopt in 2018, moeten de productcodes bepaald worden. Bij een overgang naar arrangementen moet bepaald worden wat de zorgintensiteit moet zijn na afsluiting van de DBC.

2.3 Mogelijk negatief effect

Over het algemeen denkt de meerderheid van geconsulteerde partijen dat de harde beëindiging van DBC's de minste lasten met zich meebrengt. Toch wordt naar voren gebracht dat op individueel niveau binnen gemeente of aanbieders financieel een negatief effect kan optreden.

Het gaat om trajecten die worden afgesloten terwijl ze net zijn gestart en om cliënten die vlak voor de DBC-beëindiging in een volgende staffel terechtkomen. Een substantieel deel van de geconsulteerde partijen meent dat het effect zich over het algemeen zal uitmiddelen. Ofwel: de ene keer ligt het voordeel bij de gemeente – net voordat een cliënt in een andere staffel komt bijvoorbeeld – en de andere keer bij de aanbieder.

2.4 Bijstelling en uitzonderingsregels

Daar waar duidelijk te verwachten is dat afrekening door harde afsluiting van DBC's niet kan plaatsvinden of tot excessen gaat leiden, moeten de validatieregels worden bijgesteld of uitzonderingen toegestaan worden. In afstemming met gemeenten, aanbieders en softwareleveranciers werkt het programma i-Sociaal Domein samen met de VNG en GGZ Nederland aan uitzonderingsregels, die in de komende tijd beschikbaar worden.

2.5 Consequenties voor het berichtenverkeer

Voor het berichtenverkeer heeft harde afsluiting van DBC's gevolgen op het gebied van toewijzing en de facturatie van geleverde zorg tot en met 31 december 2017 en na 1 januari 2018.

2.5.1 Toewijzen van cliënten

Gemeenten moeten voor alle cliënten die op 31 december 2017 in jeugd-ggz-zorg zijn en waarvan de zorg in 2018 doorloopt een nieuwe toewijzing sturen, met ingangsdatum 1 januari 2018.

Deze nieuwe toewijzing geldt voor alle cliënten in de jeugd-ggz, van wie de gespecialiseerde ggz-zorg via de JW321 wordt gefactureerd, evenals voor de cliënten met basis-ggz-zorg in 2017 die nog via de JW321 worden gefactureerd. Zij die voor de basis-ggz al niet meer gebruikmaakten van de JW321, hoeven geen nieuwe toewijzing aan te maken.

In de toewijzing staat de benodigde informatie om te kunnen factureren via de nieuwe systematiek. Die is voor de facturen vanaf 1 januari 2018 anders dan bij de toepassing van de DBC-systematiek. De inkoopafspraken en gekozen uitvoeringsvariant liggen aan de toewijzing ten grondslag. Het toewijzingsbericht, de JW301, wordt gebruikt voor de nieuwe toewijzingen.

2.5.2 Facturatie van geleverde zorg – tot en met 31-12-2017

Jeugd-ggz-zorg die is geleverd tot en met 31 december 2017 kan gedurende 2018, met inachtneming van contractuele voorwaarden, worden gefactureerd met een JW321-bericht. Elk restant-DBC die nog via de JW321 kan worden gedeclareerd in 2018 heeft een begindatum in 2017 en een einddatum die ligt vóór 1 januari 2018. Of anders gesteld: een einddatum van uiterlijk 31 december 2017.

Het JW321-bericht verdwijnt definitief per 1 januari 2019, tenzij in 2018 anders wordt besloten. Het is zo dat zorg van vóór 1 januari 2018 met DBC-systematiek dan niet meer met het elektronisch berichtenverkeer kan worden gefactureerd.

Wettelijk gezien kan er nog tot vijf jaar na de zorgverlening gefactureerd worden. Op basis van de informatie in dit protocol kan dit slechts nog een jaar, en wel elektronisch met het JW321-bericht. Voor facturatie na die datum moeten de betrokkenen met elkaar afspraken maken.

2.5.3 Facturatie van geleverde zorg – na 01-01-2018

Jeugd-ggz-zorg die wordt geleverd vanaf 1 januari 2018 wordt conform de uitvoeringsvarianten administratief ondersteund. Hiervoor worden de reguliere iJw-berichten in lijn met de gekozen uitvoeringsvariant toegepast. Facturen via een JW321 met een begin- of einddatum voor geleverde zorg ná 31 december 2017, worden automatisch afgekeurd.

Het JW303-bericht kent een declaratie- en een factuurvariant: 303-D respectievelijk 303-F. In dit protocol verwijzen we voor de afspraken over het berichtenverkeer vanaf 1 januari 2018 naar de iJw-uitvoeringsvarianten, zie paragraaf 1.2. De gemeente moet daarin een variant van de 303 kiezen.

Bij de uitvoeringsvarianten zijn [standaardartikelen](#) gepubliceerd die gebruikt kunnen worden in de contracten tussen gemeenten en aanbieders. In de artikelen wordt geadviseerd om de 303-F te gebruiken.

3 Stappenplan

In dit hoofdstuk lichten we stappen toe die nodig zijn om het gebruik van DBC's en 321-bericht te beëindigen en conform de reguliere iJw gegevens uit te wisselen. We maken daarbij onderscheid in acties voor gemeenten, aanbieders en softwareleveranciers.

3.1 Acties voor gemeenten

3.1.1 Stap 1: inkoopafspraken maken

De gemeente zet de eerste stap: inkoopafspraken maken voor jeugd-ggz en de landelijke inkoop volgen. In deze inkoopafspraken maakt de gemeente een keuze voor één van de drie uitvoeringsvarianten. De keuze is van invloed op de producten en op de procesafspraken die worden vastgelegd met jeugd-ggz-aanbieders. De gemeente zorgt ervoor dat de afspraken in dit protocol worden overgenomen in het totaal aan afspraken met de aanbieder.

De afspraken moeten *uiterlijk voor 1 oktober 2017* worden gemaakt over:

- de uitvoeringsvariant en de daaruit voortvloeiende afspraken over proces en berichtenverkeer;
- de te factureren producten, eenheid of tarieven en de frequentie.

In de afspraken moet duidelijk vastgelegd zijn hoe er vanaf 1 januari 2018 kan worden toegewezen en gedeclareerd. Controleer of er prijsafspraken bestaan over het delen van een DBC-traject, zoals een afspraak voor alleen de diagnostiek of korte behandeling. Die zijn nodig bij vroegtijdige afsluiting van een DBC.

3.1.2 Stap 2: nieuwe toewijzingen voor cliënten

Voor cliënten die op 31 december 2017 in jeugd-ggz-zorg zijn met een DBC, en van wie de zorg in 2018 doorloopt, geldt dat bestaande toewijzingen – JW301 – worden gestopt. De einddatum is 31 december 2017. Nieuwe toewijzingen moeten worden aangemaakt met begindatum 1 januari 2018.

Hetzelfde geldt voor basis-ggz die nog via een JW321 wordt gefactureerd. Zij die voor de basis-ggz al niet meer gebruikmaakten van de JW321 hoeven geen nieuwe toewijzing aan te maken.

De inkoopafspraken liggen ten grondslag aan de nieuwe toewijzing. Om rechtmatig te kunnen factureren via de nieuwe structuur is de nieuwe toewijzing vanuit de gemeente noodzakelijk.

In schema

Bestaande toewijzing beëindigen	Toewijzingsbericht (JW301) met einddatum 31-12-2017
Nieuwe toewijzing versturen	Toewijzingsbericht (JW301) met begindatum 01-01-2018. Einddatum in nieuwe toewijzing is afhankelijk van de contractafspraken.

Opmerkingen

1 Voor de nieuw te versturen toewijzingen moet de gemeente een goed beeld hebben van het aantal cliënten dat zowel voor als na 31 december 2017 jeugd-ggz ontvangt. Het beste kan dit door het berichtenverkeer rondom de toewijzingen goed in te regelen in 2017 en ervoor te zorgen dat voor alle cliënten in zorg toewijzingsberichten zijn gestuurd.

Als het noodzakelijk is, neemt de gemeente buiten het berichtenverkeer om contact op met de aanbieder voor een controle op de actualiteit van het cliëntenbestand. Het is aan te raden om dit via direct telefonisch of fysiek contact te doen met de daartoe aangewezen personen binnen de organisaties. Ook kan gebruik worden gemaakt van een beveiligd kanaal voor digitale uitwisseling.

2 Zet de einddatum van toewijzingen die in 2017 worden aangemaakt en normaliter een einddatum zouden kennen ná 31 december 2017 standaard op 31 december 2017. Op die manier zijn aan het eind van het jaar geen aanvullende handelingen nodig voor de administratieve beëindiging van toewijzingen.

3 Begin vroeg – in het vierde kwartaal van 2017 – met de verzending van de nieuwe toewijzingen met begindatum 1 januari 2018 voor de cliënten die op 31 december 2017 in zorg zijn met een DBC en van wie de zorg in 2018 doorloopt. Feitelijk kunt u hiermee al beginnen als de inkoopafspraken zijn afgerond, bijvoorbeeld in oktober 2017. Bespreek met de softwareleverancier mogelijkheden voor een eventuele automatisering om toewijzingen aan te maken en ze in bulk te verzenden.

Nieuwe toewijzingen verzenden

In de nieuwe toewijzing zijn gegevens opgenomen conform inkoopafspraken tussen gemeente en aanbieder. Een toewijzingsbericht volstaat als:

- het de elementen van cliënt – BSN, geboortedatum, geslacht – bevat;
- de ingangsdatum 1 januari 2018 bevat;
- het de productcategorie bevat.

Bij vroegtijdige verzending van de toewijzingsberichten – of überhaupt voor de jeugd-ggz – kan het voor gemeenten moeilijk zijn om in te schatten welke zorg er geleverd gaat worden en voor hoe lang. Vul de toewijzing dan met de informatie die al wel voorhanden is, zoals de productcategorie en de einddatum op basis van de oorspronkelijke looptijd of laat die open. Zo nodig wijzigt u de toewijzing op een later moment waarop specifiekere informatie beschikbaar is. Bijvoorbeeld wanneer in 2018 op basis van de facturatie meer duidelijk is over geleverde zorg en eventueel resterende zorg.

Refereren aan de eerdere toewijzing

Het is mogelijk om de nieuwe toewijzing te laten refereren aan de eerdere toewijzing door in de nieuwe toewijzing deze overeenkomstige invulvelden op te nemen:

1. Cliënt (BSN);
2. Productcategorie (kies de oorspronkelijke categorie) of landelijke productcode.

Zo kan de aanbieder de link leggen met de eerder afgegeven toewijzing voor de DBC in 2017.

Beëindigen van de bestaande toewijzing

Beëindiging van een bestaande toewijzing die ooit door de gemeente is afgegeven, kan met een intrekking. De intrekking bevat dezelfde gegevens als de oorspronkelijke toewijzing, maar nu met de einddatum ingevuld of met een einddatum die ligt vóór de einddatum van de eerder verzonden toewijzing. Zowel de beschikking (beschikking en beschikt product) als de toewijzing (toegewezen product) bij deze intrekking krijgen dan een (nieuwe) einddatum. Voor de reden van de intrekking wordt een nieuwe code aangemaakt in 'reden beëindiging', namelijk: 'overgang naar nieuwe bekostigingssystematiek'.

Omgaan met nieuwe cliënten aan het eind van 2017

Ook aan cliënten voor wie de jeugd-ggz start op een moment vlak voor de beëindiging van DBC-systematiek, wordt nog een DBC toegewezen. Deze DBC wordt dan weer afgesloten op 31 december 2017. Voor deze korte trajecten worden uitzonderingen in de registratieregels opgenomen, specifiek voor deze overgang.

Let op

Het jaar 2016 was een schrikkeljaar. Met de overgang van de jeugd-ggz naar de Jeugdwet per 1 januari 2015 zijn veel DBC's op die datum gestart. Met continuering per 1 januari 2016 liepen de DBC's na de gebruikelijke 365 dagen af: op 30 december 2016.

Als de cliënten weer met 365 dagen zijn verlengd, lopen hun DBC's af op 30 december in plaats van 31 december 2017. Voor dit beperkte aantal cliënten wordt de uniforme lijn gevolgd dat er nog een nieuwe DBC voor die dag in 2017 wordt gestart en vervolgens afgesloten. Doordat de groep nu al gedefinieerd kan worden en 31 december in een weekend valt, is dit goed voor te bereiden.

3.1.3. Stap 3: facturen ontvangen en verwerken

De gemeente kan, met inachtneming van contractafspraken, in heel 2018 facturen ontvangen via de JW321 met DBC's die per 31 december 2017 zijn afgesloten, evenals correcties en retourberichten. Zorg dat in 2018 alle correcties en retourberichten zo veel mogelijk via de JW321 en JW322 zijn afgehandeld.

Het is van groot belang om de berichtenparen – JW321-JW322 en JW303-JW304 – goed van elkaar te onderscheiden. Het is niet toegestaan om als gemeente een JW321-bericht te beantwoorden met een JW304-bericht.

3.2 Acties voor aanbieders van jeugd-ggz**3.2.1 Stap 1: inkoopafspraken maken**

Neem tijdig contact op met gemeenten om contractafspraken te maken voor 2018, waarbij duidelijk is welke uitvoeringsvariant, welke productcodes, tarieven en berichten worden gebruikt. Verwijs daarbij naar de uitvoeringsvarianten en bijbehorende standaardartikelen voor afspraken over het berichtenverkeer.

3.2.2 Stap 2: DBC's beëindigen

Zorg ervoor dat de openstaande DBC-trajecten per 31 december 2017 worden

afgesloten. De aanbieder leidt dan, via de Validatieregels en op basis van de geregistreerde activiteiten, de te factureren DBC af voor de cliënt, inclusief de bijbehorende afgesproken facturatiewaarde. Bij DBC's wordt daarbij op basis van de geleverde zorg vastgesteld in welke productgroep de DBC valt, en deze wordt gewaardeerd tegen de bijbehorende gemiddelde prijs.

Aan specifieke registratie- en validatieregels of uitzonderingen in de regels voor de DBC's in de jeugd-ggz is gewerkt, ook voor de basis-ggz. In overleg met gemeenten, aanbieders en softwareleveranciers zijn de regels nader gespecificeerd en beschikbaar gesteld via dezelfde kanalen als dit protocol. Zorgaanbieders houden de plicht om alle bekende gegevens te registreren, zij moeten zo min mogelijk gebruikmaken van de specifieke regels of uitzonderingen.

Met deze informatie kan de factuur worden verstuurd. In het laatste JW321-bericht dat wordt verstuurd, wordt een afsluitreden meegegeven. Het doel van de afsluitreden is om aan te geven dat deze factuur voortaan administratief wordt afgehandeld met JW303-berichten. Het laatste JW321-bericht bevat de afsluitreden in combinatie met de einddatum 31 december 2017.

De Nza heeft afsluitreden afgegeven voor de basis-ggz en specialistische-ggz. Voor de basis-ggz geldt afsluitreden code 40: 'Afsluiten vanwege beëindiging JW321 berichtenverkeer'. Voor de specialistische-ggz geldt afsluitreden code 50: 'Afsluiten vanwege beëindiging DBC-systematiek jeugd-ggz'.

3.2.3 Stap 3: verifiëren cliëntenbestand

Zorg er gedurende 2017 voor dat de gemeente weet welke cliënten je van ze hebt die potentieel ook na 31 december 2017 nog zorg nodig hebben. Zorg dat je zelf weet tot welke gemeente jouw cliënten behoren. Houd hierbij het woonplaatsbeginsel in de gaten. Het helpt als de gemeente dit heeft bevestigd.

Om zorgcontinuïteit en rechtmatigheid te garanderen is het van belang dat er voor alle cliënten die in 2017 in zorg zijn en komen toewijzingsberichten zijn. Gemeenten en zorgaanbieders die nog niet zo ver zijn, kunnen 2017 gebruiken om achterstand weg te werken.

3.2.4 Stap 4: verwerken nieuwe toewijzingen

De aanbieder ontvangt vanuit de gemeente nieuwe toewijzingen met ingangsdatum

1 januari 2018. De zorgaanbieder verwerkt de toewijzingen in de administratie. Voorafgaand beëindigt de aanbieder bestaande toewijzingen op basis van intrekkingen door de gemeente.

3.2.5 Stap 5: verzoeken om toewijzing versturen

De aanbieder moet in de gaten houden of voor alle cliënten die in zorg zijn een nieuwe toewijzing is ontvangen. In dit protocol is voorgesteld dat gemeenten daar direct na afronding van de inkoopafspraken al mee beginnen. Voor de cliënten voor wie geen toewijzing is ontvangen van de gemeente, stuurt de aanbieder in overleg met de gemeente een Verzoek om Toewijzing (JW315 ofwel VOT) dat de gemeente vervolgens beantwoordt met een toewijzing.

In het VOT-bericht kan niet worden aangegeven dat de 'titel tot levering' is gelegen in een voortzetting van een bestaand traject. Om voor de gemeente toch duidelijk te maken dat het VOT-bericht rechtmatig is opgesteld, neemt de aanbieder in de VOT de oorspronkelijke bron op. In het veld 'Beschikkingnummer' volgt dan de beschikking of verwijzing die eerder is ontvangen voor deze cliënt.

Na ontvangst van het VOT controleert de gemeente op basis van het woonplaatsbeginsel of de cliënt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente valt. Als volgens het woonplaatsbeginsel een andere gemeente verantwoordelijk is voor de cliënt, vindt overdracht plaats. De gemeente die het VOT-bericht ontvangen heeft, neemt buiten het berichtenverkeer om contact op met de aanbieder en met de verantwoordelijke gemeente. De aanbieder verstuurt vervolgens het VOT-bericht aan de verantwoordelijke gemeente.

3.2.6 Stap 6: facturen 2016 en 2017 actualiseren

Zorg er in 2017 alvast zo veel mogelijk voor om op schema te lopen met de tijdige facturatie van DBC's. Dat geeft een voorsprong in de voorbereiding op de beëindiging van de DBC-systematiek. In geheel 2018 is het mogelijk om JW321-facturen met DBC's over 2017 te versturen, en correcties daarop. Zorg ervoor dat facturen zo snel mogelijk zijn ingediend. Bij gemeenten gaat het proces dat leidt tot de jaarrekening vaak al half februari van start.

3.3 Acties voor softwareleverancier

Softwareleveranciers hebben een faciliterende rol: zij maken de acties voor

gemeenten en zorgaanbieders mogelijk. Softwareleveranciers van de aanbieders moeten rekening houden met aanpassing in de Validatieregels, de applicatie die ondersteunt bij de controle op de juistheid van de berichten volgens de DBC-spelregels.

Omdat softwareleveranciers het aanspreekpunt zijn voor aanbieders en gemeenten die vragen hebben over applicaties en softwarepakketten, is het aanbevelenswaardig dat leveranciers tijdens het DBC-beëindigingsproces goed bereikbaar zijn voor vragen en ondersteuning.

Actie 1 Klanten vroegtijdig informeren over de DBC-beëindiging.

Actie 2 Zorgen dat de software bij aanbieders of gemeentes de berichten JW301-JW316 ondersteunt.

Actie 3 Validatieregels aanpassen naar aanleiding van specifieke regels bij de overgang en deze implementeren bij de aanbieder.

Actie 4 De nieuwe codetabel implementeren waarmee toewijzingen kunnen worden ingetrokken. Op 3 april 2017 is hiervoor een nieuw basisschema van iJw 2.1 gepubliceerd. Deze wordt per 1 oktober 2017 van kracht.

Actie 5 De [iJw-productcodetabel](#) implementeren in applicatie, in samenwerking met of soms ook door de gemeente of aanbieder. Meer informatie over de productcodetabel, de publicatie en het wijzigingsproces van de tabel leest u in dit [nieuwsbericht op istandaarden.nl](#).

Actie 6 De JW321 na 2018 uitfaseren, afhankelijk van definitieve besluitvorming.

Actie 7 Mogelijkheden bespreken met aanbieders en gemeenten om een automatisch proces van nieuwe toewijzingen te ondersteunen.

4 Planningsoverzicht

	1 ^e kwartaal 2017	2 ^e kwartaal 2017	3 ^e kwartaal 2017	4 ^e kwartaal 2017	2018
Gemeente	Starten inkoopmodel Vaststellen inkoopmodel	Contracten met aanbieders (jeugd-ggz) afspreken	Contracten met aanbieders (jeugd-ggz) afspreken Nieuwe iJw-productcodetabel implementeren	Uiterlijk beginnen met aanmaken toewijzingen voor cliënten die op 31-12-2017 in zorg zijn en waarvan de zorg in 2018 doorloopt	JW321 behandelen JW322 retour sturen Eventuele correcties behandelen
Aanbieder	Eigen administratie en facturatie actualiseren	Eigen administratie en facturatie actualiseren	Eigen administratie actualiseren en gelijk laten lopen met die van de gemeente Nieuwe iJw-productcodetabel implementeren	Verwerken nieuwe contractafspraken in systeem Toewijzingen vanuit gemeente verwerken Verzoek om Toewijzingen voor restant cliëntenbestand	JW321 sturen van afgesloten DBC's JW322 behandelen en eventuele correcties versturen
Softwareleverancier	Applicatie voorbereiden op volledige iJw	Applicatie voorbereiden op volledige iJw	Nieuwe iJw-productcodetabel en codetabel intrekking toewijzing implementeren	Aanpassing Validatieregels geïmplementeerd	Eventueel uitfasering JW321/ JW322

5 Vragen en ondersteuning

Het programma i-Sociaal Domein, Vektis en Zorginstituut Nederland hebben dit protocol zorgvuldig samengesteld en ter review voorgelegd aan diverse gemeenten, softwareleveranciers en jeugd-ggz-aanbieders.

Algemene vragen en opmerkingen

Hebt u vragen naar aanleiding van het document dan kunt u terecht bij de Servicedesk van iStandaarden via info@istandaarden.nl of (020) 797 89 48.

Voor zorgaanbieders

Bent u als aanbieder op zoek naar informatie over de aansluiting op het VSP van VECOZO, dan kunt u terecht bij de supportafdeling van VECOZO.

Vragen over certificaten of diensten: support@vecozo.nl

Vragen over administratieve zaken: administratie@vecozo.nl

Telefonisch contact: (013) 46 25 641.

Voor gemeenten

Hebt u als medewerker bij een gemeente vragen over de aansluiting op het Gemeentelijk Gegevensknooppunt (GGK), neemt u dan contact op met de Servicedesk Inlichtingenbureau via servicedesk@inlichtingenbureau.nl of 0800 222 11 22.

Voor softwareleveranciers

Wilt u als softwareleverancier meer weten over de specificaties bij de iJw-berichten, dan kunt u terecht bij het [Informatiemodel Jeugdwet \(iJw 2.1\)](#).